

SZABOLCSI HIRLAP.

VEGYES TATARLMU HETI LAP.

MEGJELENIK MINDEN HÉTEN EGYSZER, VASÁRNAPON.

<p>Előfizetési feltételek:</p> <p>Egész évre 4 frt. Félévre 2 „ Negyedévre 1 „ Az előfizetés minden időpontban elfogadatik.</p>	<p>Az előfizetési pénzek, megrendelések s a lap szétküldése tárgyában teendő fölszólamlások Hibján Ferenc kiadó kereskedéséhez (a nagyvendéglóval szemben) intézendők.</p>	<p>A lap szellemi részét képező küldemények a szerkesztő czime alatt kéretnek be- küldetni. Bérmertetlen levelek csak ismert kezektől fogadtatnak el. A kéziratok csak világos kívánatra s az illető költségére küldetnek vissza.</p>	<p>Hirdetési díjak:</p> <p>Minden háromszor hasábjott petit-sor egyszéri közlése 5 kr; többszöri közlés esetében 4 kr. Kincstári bélyegdíj fejében minden egyes hirdetés után 30 kr fizetetik. A nyilttéri közlemények díja soronkint 15 krajczár.</p>
--	---	---	---

Hirdetések: főlvetetnek a lapkiadói irodában és Lehnert A. könyvkereskedésében.

Az olvasókhöz.

Lapunk két első számának szétküldése után, **oly kevés vidéki előfizető jelentkezett**, hogy valóban kétségbe kell esnünk lapunk sorsa fölött.

Mi okozhatja-e távolról sem remélt leverő hidegséget? meg nem foghatjuk.

Lapunk kedvező fogadtatásban részesült minden oldalról.

Tekintélyes helyekről kaptunk elismerő és lelkesítő leveleket. Ezt igazolja a szerkesztőhöz intézett s alább egész terjedelmében olvasható meleg hangú levél is.

Nyiregyháza város n. é. közönsége csodálatot keltő arányban pártolja lapunkat. A részvét és érdeklődés, nagyítás nélkül mondjuk, a legvérmesebb kilátást is fölmulja. Annál leverőbb a vidék közönye.

Ha azonban tekintetbe vesszük azt, hogy vidékről összesen **csak 15 példány utasított vissza lapunkból**, a többi ellenben megtartott; ha megfigyeljük továbbá azt, hogy Szabolcsmegyében már megszokta a közönség, a **vett példányok megtartásával**, illetőleg elfogadásával **fejezni ki előfizetési szándékát**; azt kell hinnünk, hogy a részvét még sem lehet **oly nyomott és hideg**, aminőnek az egyelőre látszik, **a megrendelők és előfizetők ijesztően kevés számában.**

TÁRCSA.

Egy esők következménye.

A boulevardi esemény Vilette Gyula barátai előtt teljesen feledékenységre ment; Vilette Gyula is már ritkábban gondolt rá. Egy senki által nem sejtett, nem várt körülmény azonban ismét föllelelővé azt.

Egy napon, a jogtörténeti tanóra végével, az illető akadémiai tanár felszólítja az összes osztályt, hogy ha jelen volna az előadás az a fiatal jogász, aki a mult hetekben egy délelőtt, a boulevardon egy fiatal és egy éltes nővel találkozott, s a fiatalabbik hölgytől egy csókot kapott: legyen szives délután 5 órakor hozzá, t. i. a tanárhoz lakására pár bizalmas szóra elmenni.

A tanár szavainak elhangzása után, az egész osztály öszszenézett. A szintén jelen volt Vilette Gyula e perczen elejté kézi könyvét és lehajolt a földre. Az öszszenézett osztályban egyetlen megzavarodott arc sem tűnt fel. Vilette Gyula alig hogy felemelé könyvét, az ifjuság már rohant a kijárat felé; nagy meglepetését és lelki zavarát

Eltérünk tehát eddigi nézetünktől, az előfizetési szándék kijelentésére nézve; és megelégszünk azzal is: ha a tisztelt megrendelő „**levelezési lapon**“ értesíti a kiadói irodát becses szándékáról.

Hazafiai tisztelettel kérjük azért vidéki nagyérdemű czimzetteinket, miszerént: **lapunk jelen 3-dik számának vétele után, méltóztassanak vagy az előfizetési díjakat beküldeni; vagy levelezési lapon értesíteni benönket szives elhatározásukról; vagy pedig határozottan visszautasítani a 3-dik számot. A megtartott példányok elfogadottaknak fognak tekinteni** s mint ilyenek elkönyveltetni. Ez utóbbi kiegészítő módozatot, megvalljuk, nagyon szeretnénk kikerülni; amenynyiben az ily természetű elkönyvelés, soha sem szolgálhat biztos alapul. De ha már szokás: meg kell hajolnunk, előtte.

Nyiregyháza lelkes közönségének részvéte még nem eléendő lapunk életének biztosítására. A vidék támogatása szintén fontos tényező e tekintetben. Lapunk nem csak Nyiregyházáé, hanem a vidéké is.

Ismételve kérjük tehát a vidéki n. é. közönséget: méltóztassanak határozottan nyilatkozni lapunk irányában elfoglalandó álláspontjukról.

A kiadó és szerkesztő.

tehát senki sem vehette észre. Ez némileg megnyugtatta még mindig dobogó szívét.

A gróf és a bankárfiu már lakásán várták Vilette Gyulát.

— Mit szóltok ehhez? Mi lesz ebből?! — Kérdezé Vilette Gyula reszketeg hangon barátaitól.

— Vagy semmi sem lesz az egészből; vagy reád nézve a legjobban fog végződni. — Mondá ifjuji könnyelműséggel a gróf.

— Én sem látok rosztat a dologban. — Bátoritá a bankárfiu Vilette Gyulát.

— Ti könnyen beszéltek. — De én, én! — Aggódék Vilette Gyula.

— Tegyük fel a legroszszabbat. — Okoskodék a gróf. — Az a kis leány csakugyan előkelő, tekintélyes szülők gyermeke; legalább a tanár ur eljárásából ezt kell következtetnünk. A szülők hogy, hogy nem, értesültek a csók történetéről. Most meg akarják tudni, hogy ki volt az a tanuló ifju, akit az ő leánykájuk fényes nappal a boulevardon megcsókolt? Ez igen természetes. Ha az ifjut nem találják leányukhoz illőnek, hallgatásra kötelezik; ha pedig illőnek találandják; akkor édes Gyulám! te a halandók legboldogabbika lehetsz. No, s hát nincs igazam?!

— Tökéletesen igazad van barátom! — Szólt közbe a bankárfiu. — Gyula pajtás! te szerencsés

A honosítás.

Mint anynyi sok hasznos és üdvös törvény megalkotásával, úgy a honosítási törvény behozatalával is, addig késett törvényhozásunk, amíg annak hiánya, a legfenyegetőbb állást foglalta el hazánk népesedési történetében.

A magyar főurak és nagybirtokosok jelentékeny részének kellett tönkre jutni, s idegen elemeknek lepni el az országot: hogy a honosítási törvény életbe lépjen.

Node jobb későn, mint soha.

Minthogy a magyar országgyűlés épen most tárgyalja a magyar állampolgárság megszerzéséről és elvesztéséről szóló törvényjavaslatot: időszerűnek találtam, úgy a törvényhozó-testület asztalán fekvő e tárgyú javaslat főbb pontjait, valamint általában a honosítás eszméjét s más államok hasonnemű törvényét röviden megismertetni e lapok t. olvasóival.

Honosításnak neveztetik az a törvényes eljárás, amelyszerént valamely idegen, állampolgári jogot nyer s az állam kötelékébe fölvéttetik.

Honosítási törvényünk nekünk mindeddig nem volt.

Régen állampolgári jogot Magyarországon a nemesség adhatott csak. Honosságot nyert az idegen nálunk eddig, ha valamelyik város polgárai közzé fölvéttetett és képpessé lett a magyar nemesség elnyerésére. A nemességet magát, az országgyűlés iktatta be.

A magyar országgyűlés épen most tárgyalja a magyar állampolgárság megszerzéséről és elvesztéséről szóló törvényjavaslatot.

A törvényjavaslat részletesen intézkedik, hogy az idegen, hány év alatt és mily feltételek mellett nyerhet állampolgári jogot; sőt meghatá-

kópé vagy. Meglásd az a szép kis angyal még feleséged lesz.

— Hagyj fel a tréfával. Inkább adjatok valami okos tanácsot. Mit mondjak a tanár urnak?

— A valót barátom! — Biztatá a gróf. — Ne hallgass el semmit a történetekből. Ez csak javadra lehet. Ne aggódjál semmit. Szedd rendbe magadat és menj a tanár urhoz. Tudd meg a dolog állását. Ha azután szükséged lesz ránk, keress fel és parancsolj velünk.

— Köszönöm. — Fejezé be Vilette Gyula a beszélgetést.

Ezután a három barát kezét fogott és elvált egymástól.

Délután öt órakor Vilette Gyulát csakugyan a jogtörténet tanáránál találjuk.

A tanár ur derült mosolygó arcczal fogadá Vilette Gyulát; a miből csak jót lehetett következtetni.

— Tehát ön volt az édes barátom!
— Igen tanár ur! De biztosítom tanár urat, hogy én. . .

— Jó, jó, csak ne mentesse magát. Én mindent tudok. Ön igen tisztességesen viselte magát. Ez a szerencséje.

— Tehát mi történik most velem?

— Azt édes barátom! nem tudom. Én csak azt akartam tudni, hogy ki volt az az ifju. Most

rozsa azt is, hogy a magyar polgári jog mily esetekben és körülmények közt enyészik el.

Ahhoz, hogy valaki magyar állampolgár lehessen, a javaslat szerint, 5 évi folytonos itt tartózkodás szükséges; 5 évig adóznia kell; s legalább anynyi vagyonnal bírnia, amennyi családjának tisztességes eltartásához megkivánthatik. Szükséges továbbá, hogy valamely hazai község kötelekéhez tartozzék.

A magyar állampolgárság elnyerése végett, kérelem intézendő az illetékes járási hivatalhoz, vagy városi tanáchoz. A megkeresett hatóság a kérelmet megvizsgálja s fölterjeszti a belügy-miniszterhez, illetőleg a horvátbánsági vagy határvidéki hatósághoz. E hatóságok azután kiállítják a honosítási okiratot. Az így honosított, egy év alatt köteles az állampolgári esküt letenni. Az eskü letétel pillanatától fogva magyar állampolgár lett ugyan az illető idegen; de országgyűlési képviselővé csak 10 év múlva választható.

A miniszterium javaslatba hozhatja ő felségénél azon külföldiek honosítását is, akik a magyar államnak kitűnő szolgálatokat tettek.

»Az állampolgársági jog elenyészik azon esetben, ha az állampolgár, engedély vagy az osztrák-magyar közös miniszterek megbízása nélkül, 10 évig megszakítatlanul, az osztrák-magyar birodalom határain kívül tartózkodik. Az engedély nélküli távollét, azon naptól számítandó, amelyen az illető utlevél nélkül, az osztrák-magyar birodalom határait elhagyva távozott, vagy amelyen utlevelének ideje lejárt. A 10 évi távollét megszakítatik az által, ha újabb utlevelet szerzett, vagy valamely osztrák-magyar közös konzuli hivataltól tartózkodási jegyet nyert, vagy valamely osztrák-magyar közös konzuli község anyakönyvébe beiratott.

A magyar állampolgárságnak ily módon történt elvesztése kiterjed a távol levő férfinak vele élő neje, és vele levő atyai hatalom alatt álló kiskorú törvényes gyermekeire.

Elveszti továbbá magyar állampolgárságát az a nő, aki nem magyar állampolgárhoz megy férjhez. Nem veszti el magyar állampolgárságát az a nő, aki magyar állampolgárhoz férjhez menvén, özvegységre jutott, férjétől bíróság elválasztott, vagy akinek házassága feloldatott.

Katona kötelezettség alatt levők csak úgy nyerhetnek elbocsátást, ha erre a hadügyi, vagy honvédelminiszter által engedélyt kaptak. Ez esetben be kell bizonyítaniok, hogy életkörülményeik miatt kénytelenek távozni. Háboru ideje alatt ily elbocsátás nem engedélyeztetik.

A hatóságok, az igazgatásuk alatt levő területen községi illetőséggel bíró s távollevő magyar állampolgárookra nézve kimondhatják az állampolgárság elvesztését: ha őket a hivatalos lap útján fölszólítják a visszatérésre, de nem jelennek meg; sem azt nem képesek igazolni, hogy visszatérésüket elháríthatlan akadály gátolta.

Az állampolgárság visszaszerezhető folyamodás útján, a rendes honosítási feltételek

mellett, még akkor is, ha a magyar korona alá vissza sem is térhetne az illető.

E rövid ismertetés után térjünk át az állampolgársági minőség elméletére.

Az állampolgári minőséget, a legtöbb államban, rendesen a származási elvben gyökeres jogi nézet adja és állapítja meg. Megállapítja továbbá az állampolgári minőséget: a születési hely; de csak akkor, ha az állam területén belül született egyén származása ismeretlen. Megadja még az állampolgárságot, az idegen származású nőnek belföldi állampolgárral kötött házassága is.

Az állampolgárság természetéből önként következik, hogy senki sem lehet egyszerre több államnak polgára. Aki tehát, egy más államban polgári minőséget nyert, előbbi hazájának megszűnt polgára lenni.

Az állampolgári kapcsolat felbontatik:

1. kérelem folytán nyert elbocsátás által;

2. kivándorlás által;

3. az állampolgári minőségnek bizonyos törvényileg meghatározott időn túli kimaradás következtében való elvesztése által;

4. a törvénytelen gyermekekre nézve akkor, ha külföldi polgári minőségü atya által törvényesítettnek;

5. nőkre nézve akkor, ha külföldi állampolgárral lépnek házassági viszonyba.

A francia törvényhozás a származási elv rendszerét követi. A francia polgárnak külföldön született gyermeke is francia. Ez elvet követi az osztrák polg. törvénykönyv is. Ugyanez elvet emelte érvényre az 1871. június 1-én kelt németbirodalmi állampolgárságról szóló törvény is. A svájci törvények szerint az állampolgári minőség szintén személyes; tehát csak svájci állampolgártól való származás útján szereshető meg.

Az angol törvények szigorúan csak a születési elv rendszerét fogadták el; ma már azonban származás útján is érvényesíthető az állampolgári jog. Az amerikai egyesült államok törvénye is, a születési helyből indul ki.

Megszűnik az állampolgárság: Poroszországban a) elbocsátás, b) visszatérési parancs nem teljesítése esetében; hatósági határozat, c) 10 évig tartó távollét által. Ausztriában, a kivándorlás csak a védkötelezettség szempontjából korlátoztatik. A svájci állampolgárság csak az illető kérelmére szűnik meg.

Kmethy István.

Levél a szerkesztőhöz.

Tisztelt szerkesztő barátom!

Lapod a »Szabolcsi Hirlap« mutatóványul küldött 1-ső száma kezemhez is eljutott. Megvallom nem csekély örömet okoz nekem annak tudata, hogy

meggyőződve, hogy dolgai jól állanak; különösen a mamánál és a kis leánynál. Pedig ez a fő.

Vilette Gyula meleg szavakban köszönte meg a tanár ur buzgó és jóakaratu eljárását, s miután megígérte, hogy e dolgot titokban fogja tartani, távozott.

A miniszter nagy uri leereszkedéssel, de azért elég hidegen fogadta a szerény megjelenésű ifjút.

— Sok szépet hallottam tanárjától. Tudakozódtam családi körülményei után is. Megtudtam, a mit talán ön maga sem tud, hogy ön, anyai ágon rokonságban van családunkkal. — Ez sokat segít a dolgon. Mától fogva tölem havonként 200 frankot fog kapni napi szükségeinek fedezésére; ezenkívül minden csütörtökön asztalomnál fog ebédelni.

— Excellentiád e kegyessége egészen zavarba hoz. Én — —

— Semmi hálálkodás. Én csak kötelességet teljesítek, amidőn önt mint szegény vagyontalan, de jeles ifjút, még hozzá rokont, czéljában elősegítem. Meg vagyok győződve, hogy mindez nem hiában fog történni.

— Arról biztosítom Excellentiádat.

— Én hiszek önnek. Tehát úgy legyen, amint mondám. A 200 frankot pontosan meg fogja kapni; azután minden csütörtökön . . .

te tisztelt barátom, hosszas pihenés után, ismét azon tere leléptél, amelyen szellemi tevékenységed kellő kifejtése mellett, úgy a megye közönségének, mint a társadalomnak s így közvetve édes Hazánknak is javát s boldogulását munkálhatod.

Légy üdvözölve e téren általam is!!

De édes barátom! mielőtt az általad elfoglalt téren, korunk s társadalmunk veszélyes kinövésait orvosolandó, a szellemi harcot megkezdend; engedj azon kérdést intézmem hozzád: számot vetettél-e tenmagaddal? mérlegbe vetted-e mindazon nehézségeket, amelyek mindméganynyi legyőzhetlen akadályként állanak nemes törekvésed útába!?! Ha igen, az emberekben, a még nem egészen veszni indult társadalomban vetett hited, bizodalmad mérőserpenyője nem fog-e az erősebb ellensúly által, idő előtt felbillentetni: hogy te s veled együtt mindazok, akik téged nemes törekvésedben gyamolítani készek, feleuton megállani legyenek kénytelenek, s a küzdés jutalma ne legyen egyéb, mint a jók, a kevesek részről rideg elismerés.

Mert édes barátom! ma, az anyagiség korszakában, amidőn csaknem kivétel nélkül mindenki saját énjét tolván előtérbe, a közügy által követelt csekély áldozat meghozásától irtózik; ma, amidőn a hivatlanok egész serege veszi a tollat kezébe nem azért, hogy a közügynek, a társadalomnak hasznos szellemi munkása legyen; hanem veszi azért, hogy czégre alatt, a szellemi élet világában röpkedni vágyó ifjonczok, üres sophismákkal, ledér »karczolatok« és frivol mesékkal töltött lapot nyujtsanak, az ilyenek olvasására mohón vágyó publikum kezébe; s akik az ujságírás mesterségét kenyérkeresetre igen alkalmas szabadiparnak tekintik; mondom barátom! az ilyen korban: nagy merészségnek tartom egy önzetlen s kellő hivatottsággal s szakismerettel bíró szellemi munkás fellépését; aki kezébe veszi a fegyvert azért, hogy azzal a társadalom földjén felburjánzott gyomot kiirtván, előkészíthesse a földet a megtisztott életképességet ígérő mag befogadására, s annak idején gondos kézzel tépdelje ki, a dus tenyészetet ígérő növény mellől az élődi, s a nemes növényt megölésével fenyegető gazokat annélkül, hogy ezen mivélése által s ebbeli munkája közben, a nemes növény gyökerét legkevésbé is megsértené.

»Szerkesztői vezérhang«-odat olvasva, meggyőződtem affélől, hogy te édes barátom! számot vetettél a körülményekkel s tenmagaddal, bizva a tisztult izlésű közönség pártfogásában. És ezt igen jól teszed édes barátom! S ha még is csalódnál!? Vigasztaljon azon tudat: hogy a szegény soha sem azon zászlótartót sujtja, aki halálos dőfés adta végvonaglás közben ejti ki kezei közül a megtépett zászlót; hanem a gyaldázat azon seregre száll, amely ellenség szennyjéitől mocsoktalan zászlaját, s ezzel együtt a zászló-tartót is veszni hagyja!*)

*) Igen jól tudom, hogy a küzdelem erős lesz; de azért talán ez nem fog bekövetkezni. Már két ízben megmutatta Szabolcsmegye lelkes közönsége, hogy a szépet és jót nem csak fölismerni, hanem pártolni is tudja. Két ízben volt szerencsém oly lapot alapítani e nemes megyében, amely csak becsületére vált közönségének. Hízem és akarom, hogy e harmadik mindkettőt fölülmulja. Szerk.

Vilette Gyula tiszteletteljesen meghajtá magát, a már egészen átszelidült miniszter előtt. A miniszter szeretettel intett búcsut az örömmel és boldogsággal eltölt ifjunak.

Hősünk alig várta, hogy közölhesse tanárjával szerencséjét.

A tanár el volt ragadtatva a hallottak által; oly igen örült egyik legkedvesebb tanítványának ily rendkívüli szerencséjén.

Vilette Gyula a miniszterrel talákozás óta egészen ki lett cserélve. Addig sem folytatott ugyan rendetlen életet; de eme szerencsés fordulat óta, oly változás történt rajta: hogy barátai alig ismerték föl benne a régit. Olykori búskomolysága végkép eltűnt arczáról. Mindenkihez és mindig a legnyájasabb és előzékeny volt. Ilyen a boldogság és a megelégedés. A grótot és bankárfiút leginkább kitüntette barátai közt. Igaza volt. Szerencséjét első helyen azoknak köszönhetette.

A miniszter asztalánál minden csütörtökön pontosan megjelent. Nem volt kitüntetett vendég; de a ráfordított figyelem és szives látás ellen sem lehetett kifogása. A hölgyekkel csak az asztalnál találkozhatott. Legkényesebb volt az első találkozás a kis leánynyal; aki egész ebéd alatt fel sem tekintett tányérjából. Később a csókos kis leány bátrabb lett. Ha vendég nem volt, Vilette Gyulát sétára is felhívták a hölgyek, ille-

miután tudom, csak örülök rajta, hogy a sors önt választotta. Igen jól tudhatja azt, hogy én önt becsülöm. Meg lehet tehát nyugodva, hogy e dologban az ön javára fogok eljárni. Csak egy kérdésemre feleljen még. Tudja-e, ki volt az a fiatal hölgy?

— Nem tudom tanár ur! Sem az előtt, sem azóta nem láttam ama hölgyet.

— Így még jobb. Holnap ilyenkor mindketten többet fogunk tudni. Legyen nyugodt és bizék bennem.

Másnap délután a tanár urat és Vilette Gyulát ismét együtt látjuk a tanár ur könyvtárában, bizalmas közelségben beszélgetve egymással.

— Ugy van édes barátom! Ön még szerencsés ember lehet. Az a kis leány X. pénzügyminiszter leánya. A miniszter rendkívül dühös lett, amikor a csóktörténetet meghallotta. A társalkodónő rögtön elbocsátottat a háztól. Önnek kicsapátását kérte tőlem. Én azonban mindent elkövettem, hogy a miniszter haragját lecsillapítsam. Mídon ön kitűnő tehetségéről, nemesi származásáról és példás magaviseletéről szóltam: a miniszter perczenkint szelidebb lön. Különbben úgy vettem észre, hogy önnek még nálamnál is hathatósbab szószólója lehetett. Végre abban állapotunk meg, hogy ön holnap el fog menni a miniszterhez. Szedje össze magát. Bátorság és nyíltság. Legyen

Azért tehát édes barátom! »Előre!« — Régi igazság az, hogy: »Bátraké a szerencse, a győzelem!«

Magamat szives jó indulataidba ajánlva, maradtam, Szent-György Abrány, 1879. nov. hó 7.

ti-ztelő barátod:

Nagy Kálmán.
kőrjegyző.

CSEVEGÉSEK.

Felolvassa a bírő az ítéletet s kéri a marasztalt féltől, aki már egész déletőt áldogált.

— No, s megnyugszik ön?

— Igen is kérem alálassan. Leülök egy kissé, mert igen elfáradtam.

Dupuis francia hírneves komikushoz, egyszer egy fiatal ember kopogtatott be.

— Nagyon szerencsésnek érezném magamat, ha *Dupuis* ur pár leczkét adna nekem. — Kezdi a fiatal színész.

— Mit játszik ön? — Kérdezte a mester.

— Komikumot. De nem tudok, nem vagyok képes elég nevetséges lenni. Oly hatást szeretnék előidézni, mint ön.

— Ugy cserélje föl szakmáját. Próbálja meg például „*Hernani*“t játszani. Biztosítom önt, hogy a közönség lelkéből fog nevetni s ön czélt érind.

Elmentek a kántáló fiuk karácsony estéjén a bogdásai kálvinista tanítóhoz, akit az egész traktusban csak *Bartha* bácsinak hívtak, és akit jó izü tréfiért mindenütt szerettek.

Bartha bácsi észrevette, hogy papja, aki fősvényeségről volt nevezetes, a kerítésnél hallgatózik feleségével együtt. Hogy a fősvény papot kissé megtérítse, a kántáló gyermekeknek kinyújt az ablakon pár krajczárt és hangosan kiszól hozzájuk úgy, hogy a pap is meghallja.

— Itt van édes fiaim két krajczár. Én szegény ember vagyok, nem adhatok többet; hanem menjenek a tiszteletes urhoz. Ő igen jószívű, nemes lelkű és becsületes ember; ő bizonyosan többet fog adni.

— Hallod lelkem! mit mond a rektor. — Figyelmezteti a papné férjét.

— Hazudik *Bartha* lelkem! — Válaszolt a fősvény pap.

HIRMONDÓ.

(Sz.—ő.) **Mindazokat, akik lapunk sorsa** iránt szivesek voltak tudakozódní, örömmel értesítjük, hogy kilátásaink ha nem is épen rózsaszínűek, de nem is egészen kétségbeesztők. Ha a vidék kissé több buzgalmat és gyorsaságot fejt ki, s a szabolicsmegei t. cz. tanítói testület, jóakaratainkat és áldozatkészségünket nem kékik méltányolni: a czél, hogy t. i. *Szabolcsmegeyének egy jó s a mai fejlettebb irodalmi viszonyoknak minden tekintetben megfelelő, komoly irányú és szakképzettséggel vezetett lapja legyen*, minden bizonyossággal el lesz érve. Mi részünkről, ismerve Szabolcsmegeye n. é. közönségének úgyszeretétét, még mindig erősen bízunk vállalatunk sikerében.

(sz) **A megyei közgyűlést** előkészítő állandó bizottság, f. novemberhó 21-én és következő napjain kezd meg ülézéseit.

(S) **Az adóvégrehajtás felfüggesztését** tárgyzó közelebbi rövid tudósításunkat, a következőkkel bővítjük ki. Az adóvégrehajtást felfüggesztő pénzügy-

tőleg a mama, akit Gyula pár hó alatt teljesen részére hódított. A miniszter is mindinkább nyájabb kezdett lenni. Szóval Vilette Gyulát egészen megszokták; mint fogadott rokon különben is a családhoz tartozván.

Mondjam? ne mondjam? Mindegy. Olvasóim úgy is kitalálták, hogy Vilette Gyula és a csókos kis leány közt, nevezzük őt Valeriának, a gyakori találkozás végre is virágba hajtott a boulevardon elejtett magvat. A mag akkor még csak rokonszeny és barátság volt; később szerelem lett belőle.

Hogy ezt Valeria szülei is így akarták, kitűnik az a miniszter azon tettéből, hogy Vilette Gyula az ügyvédi oklevél megnyerése után fél-évre, már követségi titkárrá nevezetett ki a bécsi nagy követséghez. A kinevezés után fél-évre pedig megtörtént a jegyváltás Vilette Gyula és Valéria közt. A jegyváltást igen természetesen az egybekelés követte.

A boulevardi csók megtermé természetes következményét. Vilette Gyula és Valéria egymáséi lettek.

Vilette Gyula megtartá szavát; mert a boulevardon kapott csók nyomait, csakugyan menyasszonyának csókjai érinték csak.

Bodrogrparti.

miniszteri leirat, a földmivesek alatt, csupán a földmiveléssel foglalkozó, szegényebb sorsu, kisebb földbirtokosokat érti. A végrehajtás alól tehát csak az ilyenek és azok, akik az ideai termésben, az elemi csapások által tetemesen károsultak, vannak fölmentve 1880. májushó végeig.

(y) **Szabolcsmegeye ez év utolsó évnegyedes közgyűlése** folyó novemberhó 25-kén fog megtartani Nyiregyházán; amely alkalommal az 1876. VI. t. cz. 4. §-sa értelmében, a közigazgatási bizottság felerészének megválasztása is eszközöltetni fog. E gyűlés, amelyben több fontos ügy fog megoldást nyerni, mint halljuk, népes és élénk leend. Kívánatos is, hogy ilyen legyen. A képviselői választásán kívül, a megyei közgyűlések azok, ahol még alkotmányos jogainkat, t. i. az igazgatás és végrehajtás ellenőrzését gyakorolhatjuk. Csak hazafiúi kötelességét teljesíti tehát az a bizottmányi tag, aki a közgyűlésen megjelenik.

(h) **Nyiregyháza város hatóságát** a belügymin. megkereste, hogy a város területén lévő szegénység élelmészeti és megélhetési viszonyairól, havonként jelentést terjeszzen fel. Igen helyes intézkedés. Csak a rendelet végrehajtásában ne legyen hiba; mert ez intézkedést valószínűleg a segélyezés fogja követni. Szükséges tehát, hogy a nyilvántartásba csupán a valódi szegények vétessenek fel.

(l) **E lapok szerkesztője** fölhívja mindazokat az urakat és hölgyeket, akik a *magyar helyesírás és fogalmazás gyakorlati módját* elsajátítani kívánják, mikép: méltóztassanak e tekintetben őt, mint e téren teljesen jártas és gyakorlott egyént, bizalmukkal megtisztelni s a feltételek és a tanórák megállapítása iránt hozzá fordulni. Tegyük félre az álszerméret és valljuk meg, hogy igen kevés művelt uri ember, legyen az magánzó vagy köztisztviselő és ur-hölgy, tud még mindig helyesen írni és fogalmazni anyanyelvén. Művelt magyar embernél pedig, az anyanyelv helyes ismerete és kezelése tollal és szóval, elengedhetlen dolog. Itt van a kinálkozó alkalom. Ne méltóztassanak e tárgyon csak úgy végig futni. Fontos, igen fontos ez minden művelt magyar emberre nézve. Az ifjúságra nézve pedig különösen fontos.

(m.) **Az e folyó novemberhó 2-án** Nyiregyházán a nagyvendéglő nagytermében tartott „*agárdszati táncestély*“, mint hirmondónktól halljuk, igen csendes és néptelen volt. Összesen csak 15 pár lejtett. Szomorú elő jele a küszöbön álló mostoha anyagi viszonyoknak.

(bk.) **Az e folyó évi novemberhó 8 kán** tartott első jubiláris társas-estély alkalmából, a következő szives felülfizetések történtek. *Bogár Lajos, Kerekes Lajos, Ecker Mór* (Ibrányból) *Adler és Zimman* urak 60-60 krt; *Ruhmann Andor* 20 krt. N. N. 30 krt; összesen 3 frt 50 krt voltak kegyesek föllüfizetni. Fogadják a t. föllüfizetők, hálás köszönetét a rendezőségnek.

(r) **Az ezidei második jubiláris társas estély** folyó évi novemberhó 22-ikén fog megtartani a szokott helyiségben. Belépti díj: személyenként 40 kr. Föllüfizetések köszönettel fogadtatnak. Kezdeté 8 órákor. A t. cz. közönség ezennel tisztelettel meghívatik.

(l) **Most még nem nevezzük meg** azt a háztulajdonost, aki az egyház-utcai házának udvarából, a szemetet az utcára szokta kiöntögetni. Ha azonban jövőre is hasonlóan jár el: kénytelenek leszünk nevéit is köztudomásra hozni. Hasonló rendtelenségeket különben más utcákban is eleget láthatni. Ez ugyan nem menti az egyház-utcai háztulajdonos rendellenes eljárását; de a városi rendőrséget sem igen dicséri.

(+) **A kö oly ritkaság volt** Nyiregyházán még csak néhány évvel is ezelőtt, hogy ha az utcán ilyet láttunk, megbámultuk. Ma már hálá Istennek! anynyi van, hogy az utcákon haladni sem lehet tőlük. Nem tudjuk, kit kárhoztassunk azon figyelmetlenségért, amely a gyalogjárdák mellett elszórvá heverő kőtáblákban nyilatkozik; a vállalkozót-e, vagy a várost? Bármelyik legyen a hibás, mindenesetre segíteni kell a dolgon valahogy. Vagy több világosság, vagy kevesebb kö; a harmadikból nem kérünk!

(=) **Nem tudjuk a városi hatóságnak** van-e tudomása arról, hogy a vasuti indóház és a „*Huszárhoz*“ címzett vendéglő közt, csupán csak 2, mond két lámpa gyenge világa szolgál még gyengébb kalauzul, az esti sötétségben bukdácsoló utasoknak. Csodálkozunk rajta, hogy e hiányt még eddig észre nem vették az illetők. Reméljük, hogy e bajon rövid időn segítve lesz. Öszintén megvalljuk, hogy nekünk sokkal kellemesebb dolog lett volna, ha nem mi, hanem más valaki teszi vala a fölfedezést.

(k) **Az e folyó novemberhó 16-án és 17-én** tartandó jegyzői vizsgára, mint halljuk, ez ideig 7 vizsgálandó jelentkezett. Ugy látszik, ez a pálya is eléggé keresett s maholnap kevés is túllárasztott lesz.

(ó) **S.-A.-Ujhelyben** f. novemberhó 2-kán, a belügyminiszter engedélye következtében, *pót-vásár* fog tartatni.

(y) **Egy jog-végzett** és jegyzői vizsgát tett egyén alkalmazást keres valamely helybeli vagy vidéki ügyvédi irodában, avagy jegyzői hivatalban. Bővebb tudomással e lapok szerkesztője szolgál.

□ **A görög szertartású isteni tiszteletnek** magyar nyelvre való fordításával megbízott küldöttség munkáját, a küldöttség elnöke ft. *Danielovics János* szabolicsmegeyi püspöki helynök ur öngyásága a napokban terjeszté fel jóváhagyás végett, az illető püspöki székhöz. Végre tehát *testté lesz az ige*, amelyet a boldogemlékezett lelkes püspök *Pankovics István* oly nagy buzgalommal ápolt és érlelt.

+ **A nagyváradi m. kir. postai igazgatóság** megkereste Nyiregyháza város elöljáróságát, egy alkalmas postahivatali helyiség kijelölése tárgyában. Igen óhajtható volna, ha a város központjában akadna ily alkalmas helyiség. Azért, akiknek alkalmas helyiségük vagy telkük van s azon hajlandók volnának egy, a czélnak megfelelő helyiséget építeni, vagy a már meglévőt átalakítani: sziveskedjenek e szándékat akár Nyiregyháza város polgármesteri hivatalánál, akár a helybeli m. kir. postafőnökségnél bejelenteni. Ajánljuk e körülményt az illető vállalkozó szellemű szak- és pénzemberek figyelmébe.

(+) **Tudatjuk a n. é. közönséggel**, hogy a lapunkban közlendő hirdetések felvételével és gyűjtésével *Gerzsábet József* lapunk kihordozóját is megbíztuk. Lehnert Antal ur könyvkereskedése szintén elfogad hirdetések; nemkülönben előfizetéseket is.

ORSZÁGOS DOLGOK.

(E) **A lólevelek kiállítás díjának** tárgyában, a földmivelési miniszter közelebbi rendeletet bocsátot ki. E rendelet erejénél fogva, a lólevelek kiállításáért 5 kr. az átruházáskor, illetőleg eladáskor, a lólevél hátuljára vezetendő átírási záradékért pedig 3 kr. szedendő.

(B) **A budapesti és aradi kereskedelemi kamarák**, kérvényt intéztek a képviselőházhoz. A kérvény az *egyévi önkéntesség* kedvezményét a művelt iparos és kereskedő ifjúságra is kiterjeszteni kívánja.

(Bp.) **Az alföldön létesítendő gazdasági tanintézet** érdekében a szükséges előkészületek már folyamatban vannak. *Kenessey Kálmán* osztálytanácsos már leutazott a bánásába.

(N.) **A borászati kongresszust** előkészítő bizottság e hó 10-én d. e. ülést tartott. Az ülés a borászati kongresszus elé terjesztendő kérdésekkel foglalkozott. A borokra nézve pl, hogy azok saját nevéük alatt adassanak el és hozassanak forgalomba. A boryártás kérdése is felmerült. Mindenki átlátta, hogy nálunk a boryártás csak alattomban üzetik amin csak úgy lehet segíteni, ha a feljelentőnek egy bizonyos összeg tüzetnek ki jutalmul; a gyártónak pedig összes szereit lefoglaltatnak. Végül kimondatott, hogy a boryártás feltétlenül eltildandó, s a bor csak saját neve alatt adható el. Még több kérdés is tárgyalatott. *Szabó* ugyanis kívánja, mondatnék ki hogy tokaji aszúkét csak tisztán *Tokaj vidékén* termelt borok adathassanak el. Az értekezlet erre nézve, a megyei statutumokra utal, s hogy ennek kimondása annak hatáskörébe tartozik. Még a *Fromm* által sürgetett bortőzsde került szónyegre. Ez jelenleg még nem kivihető; ilyen más országban sincs. Az értekezlet egyáltalában nem tanácsolja.

(ó) **A képviselőház pénzügyi bizottságának** f. é. novemberhó 11-én tartott ülésében, a *eseléd-, kocsi-, és lótarási adó* eltörléséről szóló javaslat, általánosságban és részletében elfogadtatott; a *teke-és jättkadót* azonban, továbbra is fenntartandónak határozatott. A *nyereményadóról* szóló javaslat, némi módosítással, szintén elfogadtatott.

A NAGYVILÁGBÓL.

(Np.) **A Balkán-Félszigeten** egy balkán-ligát szándékoznak alakítani. A ligának feladata: Ausztria-Magyarországnak a novi bazári szandzsákságon való tulterjeszkedésének megakadályozása. E ligához Szerbia 120,000, — Montenegro 26,000, — Bulgária 90,000 emberrel járulna. Törökországot szintén beakarnák vonni a ligába.

(B) **Olaszország**, mint egy németországi lap írja, a Mantuához tartozó erődöket erősen szereli.

(bp) **A porta** a „*Neue Freie Presse*“ szerint, tiltakozott volna Boszniának és Hercegovinának a közös vámterületünkbe való beolvasztása ellen.

KÖZGAZDASÁG.

A k a m a t l á b r ó l.

Az európai válságos gazdasági viszonyok közepette, figyelemre méltó jelenségként jegyezhető fel, hogy az angol-piaczon, a világ eme dús pénz-bányájában, a pénz hirtelen megapadván: a bank kamatláb 2 1/2 3/4-ra emelkedett.

A kamat lábat rendszeren két körülmény állapítja meg: „A tüke-elvezet és a tüke-koczká-

zat. Kedvező kereskedelmi viszonyok közt, midőn az áruforgalom élénk és az áruhullámmat emelkedő irányu, ha valaki jól jövedelmező vállalatot pénz ves kölcsön, készsággel megadja a rendesen magasabb kamatot is, mert: nyeresége aránya szerint szabja a kamatot.

Ellenben, nyomott kereskedelmi viszonyok, valamint korlátolt áruforgalom és hanyatló árak mellett, a vállalatok kétségé válnak; a tőkepenés bizalmatlan a hitel igénylővel szemben, s mi egyéb is volna ennek természetes következménye, mint: a kölcsön összegét élvezeti díján felül, egy kis kockázati (risicó) díjat szedni.

Maiglan ismeretlen előttünk az egy száztől szaporodásának oka; jóllehet, hogy az Anglia részéről páratlan szerencsével folytatott kleti politikával kivívott kereskedelmi előnyök, annyira felcsigázták a vállalkozó szellemet, hogy a tőke fokozatos igénybe vétele, azt drágábbá tette. Másrészt az Angliában napról napra nagyobb dimenziókban fejlődő földfelszabadítási és a belbékét komolyan fenyegető mozgalmak, kockázatot láttat

a hideg vérű bankárok szemüvegén. És éppen ez idézhette elő a kamatláb felzökkenését.

Akár az egyik, akár a másik az igazi, anynyi tény, hogy az angol bankkamatláb emelkedése, a continens pénz egyéb-piaczaira nem volt befolyással.

Kapcsolatban fentebbi közleményünkkel, sietünk a földtehermentesítési kötvények tulajdonosaival közölni; miszerint: a m. kir. pénzügyminiszter által kijelölt papírok beváltási idejének meghosszabbítása tárgyában készített javaslat, a képviselőház pénzügybizottságában, az érdekeltek öröme, valamint az állam hitelének hasznára, tekintélyes szó többséggel elvetetett.

D.

ÜZLET.

A nyiregyháza, nov. 15. A lefolyt hét üzleti tekintetben egyhangú volt. Míg terménykereskedőink, a francia és német piacokról jelzett áringadozások hatása alatt, árleszállításban fáradoztak: addig a

termelők a külöben is csekély készlet mellett, éppen nem voltak hajlandók engedni.

A terményesarnoknál bejegyzett árak:

Nyiregyháza, okt. 30. Rozs: métermázsánként 9 frt. 9. 25 kr. 71, 72. kilogramm. 9 frt. 30. 9. 50 kr. Buza: m. m. 11 frt 50, 12 frt. 50 kr. 75 77. kilogramm 12 frt 75 kr. 13 frt. 76 77 kilogramm 13—13 50. Árpa: m. m. 6 frt 6 frt. 25. 6 frt. 50 kr. 6 frt 75 kr. Zab: 44—45 kilogrammos, 6 frt. 6 frt. 50 kr. 6 frt. 75 és 7 frt. Tengeri uj: m. m. 6.25 6 frt. 50 és 6 frt 70 kr. Köles: m. m. 6 frt. 50. 6 frt. 75 és 7 frt. Pászuly (tisza fehér) méter mázsa 10 frt. 10 frt. 25 és 11 frt. —. Mák: m. m. 24—25 frt. Szesz: nagyobb menyiségben 36.50, kisebb menyiségben 35.50.

A szerkesztő levél-szekrénye.

Az „Emlékezz' rám“ című fordítás, tekintve az alak nehézségét, inkább a sikerültek közé sorozható. A nyilvánosság kényes levegőjét azonban, még nem bírja ki. A derek fordítót mindezzáltal kérjük, hogy ez őszinte nyilatkozatunk, se a muzsáktól, se tőlünk vissza ne irassza. Hogy is a mondja a költő? „Csak előre!“

Felelős szerkesztő: **Kmethy István.**
Kiadótulajdonos: **Hibján Ferencz.**

HIRDETÉSEK.

Van szerencsém a n. é. közönségnek becses tudomására hozni, hogy vaskereskedésemben mindennemű

vaskályhák, tüzhelyek, öntött és lemez zománczolt edények,

szóval a háztartáshoz szükséges minden eszközök kaphatók. Kaphatók továbbá: az építkezéshez, valamint butorokhoz alkalmaztatni szokott *vasalások*; kitűnő *gácsi* és *erdélyi lópokróczok* nagy választásban: *legujabb szerkezetű korcsolyák*, köztük önmaguktól felkapcsolók is. Ezenkívül ajánlom, már eddig is nagy mérvben megkedvelt, saját felügyeletem alatt készült *különbéle szerkezetű kocsijaimat*, melyek a nálam megtekinthető rajzok szerint, jutányos árak mellett megrendelhetők. Köztudomásra hozom végül: hogy

VASKERESKEDÉSEMHEZ MELLÉKÜZLETET csatoltam,

olajnyomatu és festett képek, tükrök, órák, varrógépek, vas- és hajlitott nádbutorok, aranyozott és fényezett keretekből.

Melléküzletemből, a közönségen való könnyítés tekintetéből, *havi részlettörlesztés mellett is szolgálók cikkeket.* — *Üzlet helyiségem a Gredig Tester és Hosig-féle épületében van.*

Nyiregyháza, 1879. novemberhó.

(1—?) 8

PÉTER LÁSZLÓ
vaskereskedő.

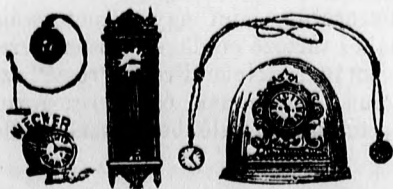
Eladási hirdetés.

Nyiregyházán a nagydebreczeni utcában, az ártézi-kut közelében fekvő néhai id. Hibján Dániel örökösei tulajdonát képező s 3 lakosztályt tartalmazó ház és az e ház után járuló egy jog pázsiti föld, szabad kézből eladó. Bővebb fölvilágosítást szerezhetni e lap kiadói irodájában.

(3—3 3)

Ifj. Köhler Sándor
órák Nyiregyházán,

(a vármegyeház alatt, Kubassy Gusztáv aranyműves üzlete mellett.)

Ajánlja legujabban megbővített s gazdagon ellátott üzletét a n. é. közönség becses figyelmébe és pártfogásába.

Különösen szives figyelmébe ajánlja a n. é. közönségnek, raktárában levő kiváló csinnal és izléssel gyártott és alkalmazott *inga-, fali és zseb-óráit* és *óralánczait*. Az árakat, a mai nyomott anyagi viszonyok miatt, a lehető legmérsékeltőbb és különbözőbb arányban állapítván meg úgy, hogy mindenkinek alkalmat nyujthasson a bevásárlások. A nála tett vásárlások- és javításokért **2 évig jótállást vállal.**

(2—2) 6

RUBIN MÁRTON

fűszerkereskedő

Nyiregyházán,

a nagydebreczeni és nagykállai utcák szegletén fekvő *Kovács Soma*-féle házban.

Ajánlja gazdagon berendezett kereskedését, amely a rendes fűszer-árakon kívül, mindenféle

főzelék-neműekkel

el van látva. Ajánlja továbbá a n. é. fogyasztó közönség szives figyelmébe

szepesi lisztraktárát is.

A legjutányosabb árak felől biztosítván a t. közönséget.

(3—3 5)

Házeladás.

Nyiregyházán a nagydebreczeni utcában 1547. számú, 3 lakosztályt magában foglaló ház, szabad kézből minden perczen eladó. A föltételek iránt értekezhetni Hibján Ferencz üveg-kereskedésében.

(3—3 2)